

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष १, अंक २७]

सोमवार, जून २२, २०१५/आषाढ १, शके १९३७

[पृष्ठ ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ४१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १५.—महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत अधिनियम, १९६० यात सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश	पृष्ठे
१-३	

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २२ जून २०१५.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XV OF 2015.

AN ORDINANCE

TO AMEND THE MAHARASHTRA FISHERIES ACT, 1960.

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १५.

महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत अधिनियम, १९६० यात सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

१९६१ आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनासाठी, महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत अधिनियम, १९६० यामध्ये चा महा १. सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

(१)

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :-

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ असे म्हणावे.
(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९६१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १ याच्या कलम ४ ची सुधारणा. पुढील पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येईल :- १. १९६१ चा महा. १.

“(१ अ) राज्य शासनास, अनुसूचित क्षेत्रात स्थित असलेल्या, एकूण शंभर हेक्टरपर्यंत जलव्याप्त क्षेत्र अंतर्भूत असलेल्या तलावांमधील मासेमारीचे हक्क, पुढील स्थानिक प्राधिकरणांना देण्यासाठी म्हणजे,-

(एक) जर असे लघु जलाशये एकाच ग्रामसभेच्या अधिकारितेत येत असतील, तेव्हा असे हक्क तिच्या ग्रामपंचायतीला,

(दोन) जर असे लघु जलाशये दोन ग्रामपंचायतीच्या अधिकारितेत येत असतील, तेव्हा असे हक्क पंचायत समितीला,

(तीन) जर असे लघु जलाशये दोनपेक्षा अधिक पंचायत समित्यांच्या अधिकारितेत येत असतील, तेव्हा असे हक्क जिल्हा परिषदेला,

देण्यासाठी नियम करता येतील :

परंतु, अनुसूचित क्षेत्रातील अशा लघु जलाशयांच्या बाबतीत निर्माण झालेला महसूल ग्रामनिधीमध्ये विनियोजित करण्यात येईल आणि तो, दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक ग्रामपंचायतीमध्ये, कोणत्याही असल्यास, समप्रमाणात वाटून घेण्यात येईल, आणि तो, संबंधित पंचायत क्षेत्राच्या विकासाकरिता वापरण्यात येईल.

स्पष्टीकरण.—या पोट-कलमाच्या प्रयोजनार्थ,—

(एक) “ग्रामसभा”, “पंचायत” आणि “अनुसूचित क्षेत्र” या शब्दप्रयोगांना, अनुक्रमे, महाराष्ट्र १९५९ ग्रामपंचायत अधिनियमामध्ये जे अर्थ नेमून दिलेले असतील, तसेच अर्थ असतील ; चा ३.

(दोन) “पंचायत समिती” आणि “जिल्हा परिषद” या शब्दप्रयोगांना, अनुक्रमे, महाराष्ट्र जिल्हा १९६२ चा परिषद आणि पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ यामध्ये जे अर्थ नेमून दिलेले असतील, तसेच अर्थ महा. ५. असतील.”.

निवेदन

महाराष्ट्र राज्यातील मत्स्यव्यवसायाचे संरक्षण, संवर्धन व विकास यांसाठी तरतूद करण्याकरिता महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत अधिनियम, १९६० (१९६१ चा महा. १) अधिनियमित केला आहे. उक्त अधिनियमाचे कलम ४ हे, निवडक जलाशयांमधील मासेमारीचे संरक्षण, प्रतिबंध व नियमन यांकरिता नियम करण्याचा अधिकार राज्य शासनास प्रदान करते.

२. “पेसा” म्हणून ओळखला जाणारा, पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ (१९९६ चा ४०) हा, संबंधित गावांतील लघु जलाशयांच्या व्यवस्थापनासह दैनंदिन कामकाजाचे व्यवस्थापन करताना, ग्रामसभेला जास्तीत जास्त अधिकार सोपविण्यासाठी, अनुसूचित क्षेत्रांतील लघु जलाशयांचे नियोजन करण्यासाठी आणि त्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी समुचित पातळीवरील पंचायतींना अधिकार प्रदान करतो. भारत सरकारच्या पंचायत राज मंत्रालयाने घटित केलेल्या उप-समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार, महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्रांमध्ये “पेसा” च्या तरतुदींची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी, अनुसूचित क्षेत्रात स्थित असलेल्या, एकूण शंभर हेक्टर पर्यंत जलव्याप्त क्षेत्र अंतर्भूत असलेल्या तलावांतील मासेमारी करण्याचे हक्क स्थानिक प्राधिकरणांना देण्यासाठी, म्हणजे जर असे लघु जलाशये, (एक) एका ग्रामसभेच्या अधिकारितेत येत असतील तेव्हा असे हक्क तिच्या ग्रामपंचायतीला, (दोन) दोन ग्रामपंचायतींच्या अधिकारितेत येत असतील तेव्हा पंचायत समितीला, आणि (तीन) दोन पंचायत समित्यांहून अधिक पंचायत समित्यांच्या अधिकारितेत येत असतील तेव्हा जिल्हा परिषदेला देण्याकरिता नियम करण्याचा अधिकार राज्य शासनाला प्रदान करण्याच्या दृष्टीने, महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत अधिनियम, १९६० याच्या कलम ४ ची सुधारणा करणे शासनास इष्ट वाटते आणि तसेच, अशा लघु जलाशयांच्या संबंधात निर्माण झालेला महसूल ग्रामनिधीत विनियोजित करण्यात येईल आणि तो दोन किंवा त्याहून अधिक ग्रामपंचायतींमध्ये, कोणत्याही असल्यास, समप्रमाणात वाटून घेण्यात येईल आणि तो संबंधित पंचायत क्षेत्राच्या विकासाकरिता वापरण्यात येईल, अशीही तरतूद प्रस्तावित केली आहे.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्राचा मासेमारीबाबत अधिनियम, १९६० (१९६१ चा महा. १) यामध्ये सुधारणा करण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक १९ जून २०१५.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

महेश पाठक,
शासनाचे सचिव.